

Karósbab, bokorbab, ölesbab

AZ EGYIK LEGKEDVELTEBB ZÖLDSÉGNÖVÉNYÜNKET, A ZÖLDBABOT AZ ELKÖVETKEZŐ HETEKBE LEHET VETNI. JÓ KÖZTESNÖVÉNY, AMI AZT JELENTI, HOGY SZŐLŐSOROK, GYÜMÖLCSFÁK ALATT IS FEJLŐDIK, A FÉLÁRNYÉKOT JÓL ELVISELI.

DR. TERBE ISTVÁN

A bab kifejezetten melegigényes növény, hőmérsékleti optimuma 22 °C, 0 °C-on elfagy. Ha hideg a talaj (pl. túl korai vetés esetén), nem kel ki és nemcsak elfekszik, de a mag el is pusztul. A nyári forróságot azonban jól tűri. Másodnövényként, korán lekerülő zöldségfélék után (pl. hónapos retek, korai gyökérszöcske, korai káposztafélék, tavaszi saláta) nagy biztonsággal termesztethető. Gyakorlatilag minden talajon megterem, beleértve az erősen kötött, agyagos, illetve a laza homokos talajokat is.

A vetést csak akkor szabad elkezdni, ha a talaj hőmérséklete elérte a 10 °C-ot. Ez melegebb tavaszokon már április második felére bekövetkezik, de hűvösebb évjáratokban csak május elején várható. Másodnövényként legkésőbb július végéig kerüljön a talajba. A későbbi vetések általában keveset teremnek, mert a hüvelyek nem tudnak teljesen beérni.

Bokorbabfajták esetében a tenyésztéssel úgy alakítsuk ki, hogy a gyomlálást később, ha már a növények teljesen kifejlődtek, kényelmesen el tudjuk végezni, vagyis 8-10

cm-es tőtávolság mellett 30–35 cm-es utat hagyunk. A nagyobb lombú fajták esetében nagyobb tőtávolságot kell választani. Vethető ikersorba is, ahol egy szélesebb, 40-50 cm-es művelőút után egy keskenyebb, 15 cm széles sorközt hagyunk. A vetésmélység laza talajon 5, kötöttebb talajon 3-4 cm legyen.

A karósbabfajták más elrendezést igényelnek. A magot egymástól 50-70 cm távolságra elhelyezett 1,5-1,7 méter magas karók mellé vetik (1. kép). Ez esetben a magasra növő növények ápolási munkái miatt szélesebb, egyméteres utat hagyunk.

A nyári vetéseknél különösen, de a tavasziaknál is fontos a vetést követő kelesztő öntözés 5-10 liter/m² azaz 5-10 mm adagban. Később rendszeresen, az időjárástól függően 7-10 naponként 15-20 mm-es adagokkal öntözzük. A rendszeresen öntözött bab nemcsak többet terem, de kevésbé is szállásodik. A virágzást követően 2 dkj/m² mennyiségű, vízben jól oldódó

komplex műtrágyával fejtrágyázzuk. A karósbabfajták még igényesebbek a víz- és tápanyagellátásra, ezért ezeket többet kell öntözni, és a fejtrágyázásukra is nagyobb figyelmet kell fordítani.

A betakarítást akkor kezdjük el, ha a hüvelyek elérték a fajtára jellemző méretet, de még nem rostosak, szállásak. Ez legkorábban június közepén várható.

Ölesbab

Sokan érdeklődnek az ölesbab iránt is. Egyéves, lágyszárú növény, amelynek gyökérrendszere különösen fejlett, így nemcsak a talaj tápanyagtartalmát, de a vízkészletét is jól hasznosítja. Növekedése folyamatos, mint a karósbabé, hüvelye akár 2-3 méter hosszú is megnő, ha kedvezőek számára a környezeti feltételek.

Kifejezetten melegigényes növény, 10 °C körüli hőmérsékleten nem nő tovább. Jól fejlődik a tűző napon és félárnyékban is. A talajban nem válogat, de fontos, hogy gyorsan melegedjen a közeg. Vízet valamivel többet igényel, mint a bokor- vagy a karósbab, amit részben fejlett gyökérrendszerével a talajból képes fedezni, de a júliusi száraz melegben 2-3-szori öntözése mindenképpen ajánlott.

Helyrevetéssel szaporítjuk, a magokat 3-4 cm mélyre helyezzük a talajba. Lehet fészekbe is vetni, ilyenkor ritkábbra, de egy-egy helyre

3-4 magot rakunk. Ápolása az említett öntözésen kívül kapalásból és gyomlálásból, valamint kezdetben a hajtások támrendszerre történő igazításából áll.

A júliustól érő, esetenként a 80 cm-t is meghaladó hüvelyterméseket zölden kell leszedni, ugyanis szárazbabsnak vagy kifejtőbabsnak a kevés mag miatt nem gazdaságos.

